

TARGI ENERGII 2005

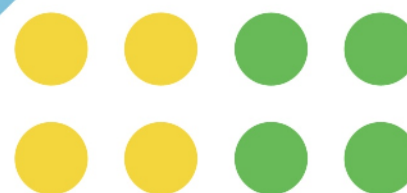
20/21.10.2005 r. Jachranka

DOSTĘP STRON TRZECICH DO SIECI

teoria i praktyka z punktu
widzenia uczestników rynku
energii elektrycznej
w Polsce

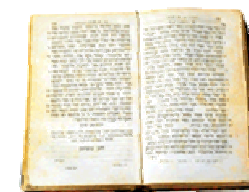
Marek KULESA

Dyrektor Biura
Towarzystwo Obrotu Energią

Zakres prezentacji

- 1 Wstęp (dosyć nietypowy)
- 2 Analiza stanu obecnego z punktu widzenia spółek obrotu i nie tylko
- 3 Propozycje zmian uregulowań i zasad działania rynku energii elektrycznej
- 4 Podsumowanie

CYTATY

- ❖ **pracownik BOK** (biura obsługi klienta) jednego z zakładów energetycznych w rozmowie z przedsiębiorstwem przemysłowym „uprawnionym”:

„u nas w zakładzie nie można zmienić sprzedawcy energii”

- ❖ **mały odbiorca** po pierwszych bojach o TPA
„ „Energiją własną” lepiej spożytkować w innym kierunku”

**CZY RZECZYWIŚCIE NIC NIE
MOŻNA ZROBIĆ**

CYTATY

- ❖ **dyrektor jednego z odbiorców przemysłowych**, który skorzystał z TPA, wypowiedź dla znanego miesięcznika

„nowy dostawca oprócz najkorzystniejszej ceny zaoferował cały pakiet usług, zapewniający bezpieczeństwo i pewność dostaw”

- ❖ podsumowanie niedawnych **wypowiedzi „rynkowych” przedstawicieli branży** w jednym z dzienników:

„jest nadzieja na likwidację barier”

A MOŻE JEDNAK MOŻNA COŚ ZMIENIĆ

Cele wdrożenia zasady TPA

- ❖ Wprowadzenie konkurencji
- ❖ Poprawa warunków (nie tylko cenowych) dostaw energii do odbiorców
- ❖ Rozdzielenia różnych rodzajów działalności
- ❖ Ograniczenie ryzyka uczestników rynku
- ❖ Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego

WNIOSEK: CEL: jednolity rynek ?

TPA - co to takiego, SŁOWNICZEK

- ❖ **dystrybucja** - transport energii elektrycznej sieciami dystrybucyjnymi w celu ich dostarczenia odbiorcom
- ❖ **obrót** - działalność gospodarcza polegająca na handlu hurtowym albo detalicznym paliwami lub energią
- ❖ **odbiorca** - każdy, kto otrzymuje lub pobiera energię na podstawie umowy z przedsiębiorstwem energetycznym
- ❖ **odbiorca energii elektrycznej w gospodarstwie domowym** - odbiorca końcowy dokonujący zakupu energii elektrycznej wyłącznie w celu jej zużycia w gospodarstwie domowym
- ❖ **TPA (Third Part Access) – zasada dostępu stron trzecich do sieci, umożliwiająca zakup energii elektrycznej od dowolnego sprzedawcy**

Stan obecny z punktu widzenia spółek obrotu

- ❖ Brak stabilizacji prawnej oraz przewidywalności kierunków zmian prawa
- ❖ Brak jednoznaczności obowiązujących uregulowań prawnych – stosowanie różnych interpretacji
- ❖ Brak równego dostępu dla uczestników do rynku energii elektrycznej w Polsce
- ❖ Bariery w implementacji zasady TPA

Funkcjonujący obecnie rynek energii elektrycznej w Polsce nie spełnia podstawowych kryteriów rynku konkurencyjnego

Wybrane dokumenty

1. Prawo energetyczne – **10.04.1997 r.** (nowela **4.03.2005 r.**)
2. Polityka energetyczna Polski do 2025 roku – **4.01.2005 r.**
wraz z harmonogramem działań – **12.07.2005 r.**
3. **Stanowisko KR PKEE w sprawie TPA** – **20.12.2004 r.**
4. *Program działań doraźnych dla poprawy jakości funkcjonowania rynku energii elektrycznej* – **5.05.2005 r.** oraz dokumenty robocze dotyczące bilansowania grupowego – **23.08.2005 r.**
5. Aktualizacja programu realizacji polityki właścicielskiej MSP w odniesieniu do sektora elektroenergetycznego – **7.06.2005 r.**
6. **IRiESP, Bilansowanie...** – **16.09.2005 r.**

**WPŁYW DZIAŁAŃ NA PRAKTYCZNĄ
STRONĘ TPA ???**

Komisje, grupy, zespoły

1. Komisja Gospodarki Sejmu RP (2001-2005)
2. Parlamentarny Zespół ds. Restrukturyzacji Elektroenergetyki (2001-2005)
3. Zespół ds. Polityki energetycznej (2001-2005) ➔
Zespół ds. Rozwiązań Systemowych REE
pod przew. Prezesa URE (2005)
4. PKEE ➔ Komitet Rynek ➔ Grupa *Rynek energii*
 - 1) **Zespół ds. Standardów Pom. – Rozl.** (2004/05)
 - 2) **Zespół ds. Bilansowania** (05)
5. PTPIREE ➔ Zespół oprac. szablon IRiESR, inne (?)
6. TOE ➔ Zespół ds. Bilansowania (04-05), EFET (2004-05), Platts (2004-05), II Targi Energii (2005)

Otwarcie rynku energii elektrycznej - 2002 – 2007. Punkt widzenia odbiorców

Data	Poziom rocznych zakupów (GWh)	Ilość odbiorców uprawnionych	Wolumen (TWh)	Poziom otwarcia rynku [%]	Liczba odbiorców korzystających z TPA
1 styczeń 2002	>10	641 (2003)	38	37%	6 (k.2001) 19 (k.2002)
1 styczeń 2004	>1	około 6,6 tys.	53	51%	44 (k.2003) 6,6 TWh
1 lipiec 2004	wszyscy przedsiębiorcy	około 1,9 mln	69	68%	wg URE 78 wg TOE 44 (k.2004) 9,8 TWh
1 lipiec 2007	bez względu na wielkość	około 15,6 mln	102	100%	???

SZARA RZECZYWISTOŚĆ

Likwidacja barier w implementacji zasady TPA

- ❖ Powtarzające się od kilku lat bariery
- ❖ Wysokie wymagania OSD w zakresie systemów pomiarowo-rozliczeniowych, przenoszenie zapisów IRIiESP do IRiESD
- ❖ Brak szczegółowych i modelowych rozwiązań oraz uregulowań bilansowania handlowego na lokalnych rynkach energii
- ❖ Występowanie subsydiowania skróśnego finansowania poszczególnych działalności
- ❖ Brak standardów umów przesyłowych, pogarszanie warunków umów przesyłowych przy zmianie sprzedawcy

Implementacja zasady TPA – **PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ**

- ❖ Określenie procedur rozliczeń i bilansowania dla poszczególnych grup odbiorców uprawnionych (także przy wykorzystaniu krzywych obciążeń), ze szczególnym uwzględnieniem rynków lokalnych – **IRiESR ?**
- ❖ Opracowanie standardowych umów przesyłowych i sposobów ich zawierania **IRiESR ?, rozporządzenie ?**
- ❖ Opracowanie oraz wdrożenie jednolitych i przejrzystych procedur zmiany sprzedawcy
- ❖ Dostosowanie wymagań OSD dotyczących układów pomiarowych i transmisji danych do konkurencyjnego rynku energii – **rozporządzenie o funkcjonowaniu...**

Równy dostępu dla uczestników do rynku energii elektrycznej – **PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ**

- ❖ opracowanie mechanizmów lokalnego bilansowania handlowego poza obszarem działania systemowego rynku bilansującego. Sprecyzowanie zasad tworzenia i funkcjonowania grup bilansujących, zarządzających tymi grupami **IRiESP, Bilansowanie... - 16.09.2005 r.**
- ❖ opracowanie i wprowadzenie stosownych zmian umożliwiających PO zawieranie pomiędzy sobą transakcji zakupu/sprzedaży energii elektrycznej, bezpośredniego zgłaszania transakcji na RB

Zespół ds. RSREE. Prace, dokumenty robocze

- ❖ *Program działań doraźnych dla poprawy jakości funkcjonowania rynku energii elektrycznej* – wersja robocza **5.05.2005 r.**
- ❖ *Grupowe bilansowanie handlowe odbiorców energii* - wersja robocza **23.08.2005 r.**
- ❖ *Łączne bilansowanie zobowiązań kontraktowych JG wytwórczych aktywnych na rynku bilansującym* - wersja robocza **23.08.2005 r.**

dodatkowo (inicjatywa Prezesa URE):

- ❖ Komunikat Prezesa URE w sprawie założeń do opracowania instrukcji ruchu i eksploatacji elektroenergetycznych sieci przesyłowych i dystrybucyjnych - **15.07.2005 r.**

Klient na rynku energii – KAMPANIA MEDIALNA – 2005/2006 NOWEGO PRZEMYSŁU

CEL

- ❖ promocja konkurencyjnego rynku energii w Polsce
- ❖ edukacja klientów biznesowych w zakresie możliwości jakie daje zasada TPA
- ❖ lobbying na rzecz liberalizacji rynku energii w Polsce

Organizator Miesięcznik „Nowy Przemysł”
przy wsparciu m.in. **Towarzystwa Obrotu Energią**

TOWARZYSTWO OBROTU ENERGIAŁ – kim jesteřmy

atel | EGL | Electrabel | Elektrim Volt

APT POLSKA
Member of Verbund Group

BOT

E = ELNORD

everen
Grupa EDF

e-on | Polska

INTER ENERGIA

jes energy
Sp. z o.o.

JACENTRA

PH

POLENERGIA

ZOMAR ENERGOPARTNER
Spółka Akcyjna

GZE

entrade

KARBONIA PL

Sempra Energy
Trading*

RWE

ČEZ

KONTAKT

Wybrane Działania TOE

- ❖ **Giełda** – wypracowanie modelu dostępu PO do TGE, teoretyczna możliwość rozpoczęcia transakcji **(2004)** rozpoczęcie działalności przez kilka spółek obrotu **(2005)**
- ❖ **EFET** – opracowanie polskiego tłumaczenia/polskiej wersji standardowej umowy EFET, implementacja standardu na rynku polskim **(2005)**
- ❖ **Wskaźnik polskiego rynku energii elektrycznej** – współpraca TOE z Platts, pierwsze wyniki **(2005)**
- ❖ **TPA** – propozycje ujednoczenia wymagań dla układów pomiarowo-rozliczeniowych **(2004)**, udział w pracach dot. opracowanie założeń bilansowania energii na rynkach lokalnych, tworzenia GB **(2005)** - działania KRE, PKEE

Prawo, model rynku

- ❖ konieczność jednoznacznego uregulowania/interpretacji zapisów ustawy, wprowadzenie zmian
- ❖ konieczność zwiększenia tempa prac nad rozporządzeniami wykonawczymi do ustawy **w korelacji ze zmianami modelu rynku wypracowanymi przez Zespół ds. RSREE**
- ❖ **z punktu widzenia spółek obrotu** kluczowe są:
 - umożliwienie bezpośredniego handlu pomiędzy PO
 - uregulowanie stron formalnych zmiany sprzedawcy (praktyczna implementacja zasady TPA) – zwiększenie tempa likwidacji barier
 - zmiana modelu obowiązku zakupu energii „czerwonej”

Dojrzały rynek energii = różnorodność form handlu i podmiotów na rynku

- ❖ kontrakty bilateralne,
 - ❖ giełdy energii i pool'e, platformy
 - ❖ rynki „intraday”
 - ❖ rynki bilansujące (w tym rynki lokalne)
 - ❖ aukcje transgraniczne
 - ❖ aukcje mocy z „wirtualnych” elektrowni
- traderzy
 - brokerzy, e-brokerzy
 - wytwórcy
 - odbiorcy końcowi
 - operatorzy

Dojrzały rynek energii = różnorodność form handlu i podmiotów na rynku

Towarzystwo Obrotu Energią

ul. Czackiego 7/9/11,
00 – 043 Warszawa
tel. (22) 827 57 93
fax (22) 826 61 55
e-mail: toe@toe.pl